

Josep Pla

El meu país

(vol. VII - o. c.)

f

u

u

Prefasi

Aquest llibre, té per objecte de lucidar un misteri - fins
al ^{extrem} ~~últim~~ que els misteris poden ser delucidats, nati-
valment. Aquest misteri és el que es repeteix quina és la
raó, quina és la causa de que l'Empordà sigui
un país de fascinació activa i molt vasta - de
que hagi fascinat a tanta gent? L'envi un volum
de temes que cada any invadeix en la comarca quan
ve el bon temps, fa entrar pels ulls aqueste fasci-
nació. Però no era pas aquest el tema - tot i ser tan
visible - que volia en el llibre en aquest moment. El
podeu veure fascinat a ~~tant~~ ^{tant} gent molt abans
que es produís l'allau turística. He fascinat a la gent
del país; a Barcelona (cosa que no és pas fàcil); a moltes
persones de l'arçol lingüística; a gairebé tots els extran-
gers cultivats que han parat per aquest país.
El meu amic Miquel Artines que em parla d'aquests coses,
em demana que expliqui sobre la qüestió amb un sentit
explicatiu.

- Però no veu que ja se n'ha escrit massa? L'Empordà ha
produït avorles, quintans de papers... - que jo he dit; els
meus per la sensada; els altres per el fet de l'Empordà de Figueras;
els ~~de qui~~ ^{de qui} ~~per~~ ^{per} la literatura neoclàssica; aquells per la tra-
dició i els altres per l'Íctineo; i encara, per l'Empordà o per
el romanic o per Sant Pere de Rada o per la simplicitat o per
el que se'n diuen les franqueres --- sobre que no s'ha es-
crit? No li puc assegurar que l'Empordà ha fet més que
preocupar, a l'espai del nou centisme, els intel·lectuals
d'aquesta meitat de segle amb l'Empordà, parlan-
do de la Catalunya grega --- No hi ha pas que
amb un cap com uns tres grans talls, literalment atabalat,
aquesta es potri la paravala - estens atabalat. L'Empor-
dà se sent atabalat amb tenir. Si cap culpa, hi n'
hi n'extens d'atabalat que en un moment de tenir
nat tinguerem la sensada de que els volers pava-
en una vitina... La Catalunya grega... Que hi ha
bla? No vaig parlar amb l'Empordà tancau en una im-
plicitud de tenir, en un moment a parlar. No fa més?
B clar = la culpa no és pas tota de vostè. Han quedat fa-
ciats. Que hi farem...? Be agade, bords fan bitlles, Tan-
le, monats. Tenir un munt culpa. Ha vist el que diu
l'apotecari de Figueras sobre el romanic de l'Empordà?
Arriba un moment que em demana si no heu
perdut el sentit del r'òdial.

- Be. Tot el que he dit és absolutament seriós i la fluorescència
d'ad pè tenir que aquest país ha produït així, com els
quintans de papers que ha suscitat, no ens paven pas
certament, queve confiansa. Però, aquest és un pri-
mer moment, Padroneu amb una mica més, colla,
- ~~partida~~ ^{partida} ~~si~~ ^{si} ~~vostè~~ ^{vostè} ~~vol~~ ^{vol} ---
- Li farei una pregunta. Que és segons vostè l'Empordà?

- L'imporda, es un tret de geografia d'un país bellíssim excep-
cional. Vostè que emés aquest país, ho sap perfectament.
- Així, vostè posa l'accent de l'imporda en el paisatge
jo també ho hegut fet. Realment es un paisatge que
fa bonic...

- Un pes més un incís? Al men en entendre la bellesa del país
paisatge de l'imporda es que no es mai sublimi,
lo un paisatge deus, que te un gran pes, però molt i
molt i molt dismut, elegant, esbèl.

- D'acord. En aquest punt la concordancia es general i l'ob-
vietat decisiva. Però deixem de banda l'unanimitat.
Tractem d'aprofundir una mica més. Vostè veu que l'unan-
tacio que te l'imporda procedeix purament del seu pais-
satge?

- No sempre, hi contribueix en gran part, però l'influen-
cia del paisatge no es pas absoluta ment decisiva.

- A mi també m'ho sembla. Arribats a aquest punt,
els temes de la geografia es posen per ells mateixos, com
o'explora la fascinacio que aquest país ha produït a
Barcelona, a Catalunya, a tot l'aveu lingüística i
més, enllà dels seus límits, l'interès que desperta la
fidel. Lacio que mou, l'interès que suscita? Que
en ha a sobre d'aquesta geografia tan bella? Es
que'n són diferents dels altres? Co que tenen algun cosa
especial, algun atractiu col·lectiu que expliqui l'interès
general?

- No m'hi faci riure. Ni cosa col·lectiva, ni de fascinacio
apreciable mirant les coses objectives mes i sospesant
les amb una certa atencio ni atractiu a dir que els
nostres defectes tenen més pes que les nostres qualitats
boniques, com amb l'altre gent del país.

- És gairebé segur. Però no es pot negar que la fas-
cinacio existeix...

- Segur, seguríssim...

- No creu que valdria la pena d'explicar-la, d'es-
tadiv - ne les causes, si es que existeixen?

- És clar que valdria la pena. Valdria la pena for quim
for el resultat que se n'obtingués. Aquesta fascinacio
podria tenir un origen purament magic, un cultiu
realment d'amor, Podria tenir causes precises. Tant
en un cas com en l'altre, el resultat tindria interès.

- Perquè no ho fa? Perquè, al menys, no ho intere-
ssa?

- Perquè seria molt llarg i els motlles ja son batuts, com
men?

- Cada dia es més evident que els causats fan la feiaq.

- Els que no s'aten causats, si volen, cercara la fan-
cia de...

- Si vol... Però s'hauria de provar, es evident.

- És clar. Vostè no te cap col·laborada que tingui velei-
tat estil·lografiques? To li podria penar els meues
papers.

- Quins papers?

- El que generalment parlant s'assumenen els papers.

- És difícil de manipular els papers dels altres. Admes,
si bé que un treball així i l'hauria de fer un cen-
pobres capaç d'escriure sense inflamacio, sense bo-
dol, d'una manera clara i simple.

- Si vol li farei un aide-memoire - un petit docu-